

Όταν συμβαίνει... ΜΕΤΑΤΡΕΠΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΔΥΣΚΟΛΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΣΕ ΣΤΙΓΜΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΣΚΟΠΟΣ

Σε περιβάλλοντα εργασίας με νέους/ες, στιγμές μεροληψίας, αποκλεισμού, αποθάρρυνσης ή ανισορροπίας συχνά εμφανίζονται με διακριτικό και απρόβλεπτο τρόπο. Ένα σχόλιο, ένα αστείο, η απόρριψη μιας ιδέας ή η σιωπή μετά από ανατροφοδότηση μπορούν να επηρεάσουν τον τρόπο με τον οποίο τα κορίτσια αντιλαμβάνονται τον εαυτό τους και τις μελλοντικές τους δυνατότητες. Ο τρόπος που ένας/μία εργαζόμενος/η με νέους/ες αντιδρά σε αυτές τις στιγμές μπορεί είτε να ενισχύσει τα υπάρχοντα εμπόδια είτε να μετατρέψει την κατάσταση σε μαθησιακή ευκαιρία που ενδυναμώνει την αυτοπεποίθηση, την αυτονομία και την ανθεκτικότητα.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΜΟΙΑΖΟΥΝ ΟΙ «ΔΥΣΚΟΛΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ»

Οι δύσκολες στιγμές δεν είναι πάντα εμφανώς διακριτικές. Πιο συχνά εμφανίζονται ως καθημερινές αλληλεπιδράσεις: μια ιδέα ενός κοριτσιού που αγνοείται μέχρι να την επαναλάβει κάποιος/α άλλος/η· ένα αστείο που την κάνει να αποτραβηχτεί· ανατροφοδότηση που εστιάζει στην προσωπικότητα αντί για την προσπάθεια· ή μια κατάσταση όπου σταματά να συμμετέχει μετά από ένα λάθος.

Αυτές οι στιγμές έχουν σημασία γιατί συσσωρεύονται. Με τον χρόνο, επηρεάζουν το αν τα κορίτσια αισθάνονται ικανά, αποδεκτά και προετοιμασμένα να ακολουθήσουν φιλόδοξες εκπαιδευτικές και επαγγελματικές διαδρομές, συμπεριλαμβανομένων των STEM και των επιχειρήσεων.

Αποτελεσματικές Αντιδράσεις

- Μην ντροπιάζεις και μην κατηγορείς
- Μην αγνοείς αυτό που συνέβη
- Μην υπερδραματοποιείς την κατάσταση

Ο στόχος δεν είναι να διορθώσεις τους ανθρώπους· ο στόχος είναι να προστατεύσεις τη μάθηση.

ΓΙΑΤΙ ΑΥΤΟ ΕΧΕΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΤΩΝ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ

Τα κορίτσια συχνά δέχονται ισχυρότερα κοινωνικά μηνύματα να αποφεύγουν το ρίσκο, να κρύβουν την αβεβαιότητα και να αποσύρονται μετά από αρνητικές εμπειρίες. Σε εκπαιδευτικά και επαγγελματικά περιβάλλοντα —ιδιαίτερα σε ανταγωνιστικούς ή ανδροκρατούμενους τομείς— αυτό μπορεί να περιορίσει τη συμμετοχή και τις φιλοδοξίες πολύ πριν εμφανιστούν επίσημα εμπόδια. Η εργασία με νέους/ες παίζει καθοριστικό ρόλο στη διακοπή αυτού του μοτίβου έγκαιρα.

Αντιδρώντας αποτελεσματικά σε δύσκολες στιγμές, οι/οι εργαζόμενοι/ες με νέους/ες βοηθούν τα κορίτσια να εξασκηθούν στο:

- Να μιλούν ξανά όταν έχουν αγνοηθεί
- Να παραμένουν ενεργά/ές μετά από ένα λάθος
- Να εμπιστεύονται ότι η συμβολή τους έχει αξία

Αυτές είναι θεμελιώδεις δεξιότητες για τη μελλοντική εκπαίδευση, την ηγεσία, τα STEM, τις επιχειρήσεις και τη συμμετοχή στα κοινά.

ΜΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΡΟΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗΣ

01 ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕ

Κάνε παύση και εντόπισε τι συμβαίνει πριν αντιδράσεις.
Ρώτησε τον εαυτό σου: Μείωσε αυτή η στιγμή τη συμμετοχή, την αυτοπεποίθηση ή την ορατότητα κάποιου/κάποιας;
Η αναγνώριση της στιγμής είναι ήδη μια παρέμβαση.

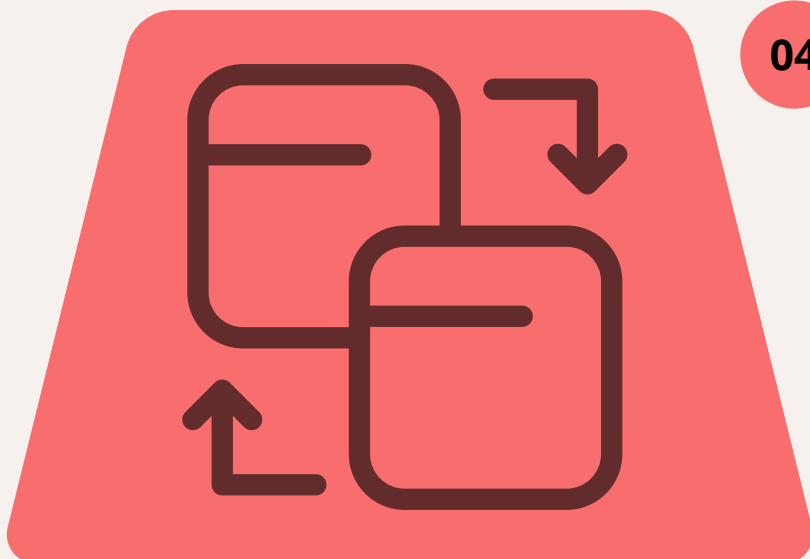
02 ΠΑΥΣΗ

Επιβράδυνε τη στιγμή της αλληλεπίδρασης για λίγο. Αυτό μπορεί να γίνει με σιωπή, μια ουδέτερη παρατήρηση ή ένα σύντομο διάλειμμα. Η παύση αποτρέπει τις αυτόματες αντιδράσεις και σου δίνει χώρο να απαντήσεις με πρόθεση αντί για παρόρμηση.

03 ΟΝΟΜΑΣΕ (χωρίς επίρριψη ευθυνών)

Αναγνώρισε τι συνέβη με ουδέτερο και περιγραφικό τρόπο. Εστίασε στην κατάσταση, όχι στο άτομο.
Παραδείγματα διατύπωσης:
«Ας κάνουμε μια παύση — νομίζω ότι μια ιδέα δεν συζητήθηκε.»
«Παρατήρησα ότι η συζήτηση προχώρησε γρήγορα σε εκείνο το σημείο.»
Η ονομασία της κατάστασης βοηθά να αποκατασταθεί η δικαιοσύνη χωρίς να τίθεται κανείς σε άμυνα.

04

ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΑΘΗΣΗ

Αυτό το βήμα είναι καθοριστικό για την αποφυγή της απομάκρυνσης ή της αποσύνδεσης από τη διαδικασία. Επανέφερε την εστίαση στη συνεισφορά, στη διαδικασία και στην ανάπτυξη. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει:

- **Να προσκαλέσεις το κορίτσι να επαναδιατυπώσει την ιδέα της**
- **Να επαναπλαισιώσεις ένα λάθος ως μέρος της μαθησιακής διαδικασίας**
- **Να μετατοπίσεις την προσοχή από την απόδοση στην εξερεύνηση και τη δοκιμή νέων προσεγγίσεων**

Η αγνόηση των δύσκολων στιγμών μπορεί να φαίνεται πιο εύκολη βραχυπρόθεσμα, όμως συχνά ενισχύει το μήνυμα ότι η σιωπή είναι ασφαλέστερη από τη συμμετοχή. Από την άλλη, η υπερβολική διόρθωση ή η δημόσια επίπληξη ατόμων μπορεί επίσης να έχει αρνητικά αποτελέσματα, μετατοπίζοντας την προσοχή από τη μάθηση στη σύγκρουση. Οι αποτελεσματικές παρεμβάσεις στην εργασία με νέους/ες είναι ψύχραιμες, αναλογικές και εστιασμένες στην αποκατάσταση της συμμετοχής.

Οι μικρές στιγμές διαμορφώνουν μεγάλες πορείες. Όταν διαχειρίζονται σωστά, οι δύσκολες καταστάσεις μετατρέπονται σε ευκαιρίες μάθησης και ανάπτυξης.